අන්තර් ජාතික වෙළඳාම

දේශාන් අබේගුණවර්ධන

JMC ජයසේකර කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය
JAYASEKERA MANAGEMENT CENTRE (PVT) LTD
Estd. 1972

JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd
Pioneers in Professional Education
65/2A, Chittampalam Gardiner Mawatha, Colombo 02 | T: +94 112 430451 | E: info@jmc.lk | F: +94 115 377917

අන්තර් ජාතික වෙළඳාම යනු,

ලෝකයේ කිසියම් රටක්, තවත් රටක් හෝ රටවල් සමඟ කරනු ලබන භාණ්ඩ හා සේවා සම්බන්ධ වෙළඳ කටයුතු වේ.

මෙහි ප්‍රධාන කොටස් 02 කි.

1. නිර්යාත - රටක් වෙනත් රටකට භාණ්ඩ අලෙවි කිරීම.

2. ආයාත - වෙනත් රටකින් භාණ්ඩ සේවා මිලට ගැනීම.

1 අන්තර් ජාතික වෙළඳාමේ මූලික සංකල්ප

(1) නිරපේක්ෂ වාසිය

යෙදවුම්වල ඵලදායීතාවය මත නිෂ්පාදන පිරිවැය තීරණය කරන අතර එය පදනම් කර ගනිමින් අන්තර් ජාතික වෙළඳාමට රටවල් ප්‍රවේශවන බවත්, ඒ තුලින් සෑම රටකටම වාසි ලඟා කර ගත හැකි බවත් මින් අදහස් වේ.

උදාහරණ - 01

සමාන යෙදවුම් ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනයට ගනිමින් ඇමරිකාව හා කැනඩාව රෙදි හා තිරිඟු නිෂ්පාදනය කරයි.

රට	රෙදි (m)	තිරිඟු (බුසල්)
ඇමරිකාව	500	100
කැනඩාව	100	400

රෙදි හා තිරිඟු සම්බන්ධයෙන් නිරපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ කුමන රටටද?

----

(2) සාපේක්ෂ වාසිය

මෙයින් අදහස් කරන්නේ නිරපේක්ෂ වාසි තිබුනද, රටක් නිපදවිය යුත්තේ සාපේක්ෂ වාසි පවතින භාණ්ඩය පමණක් බවය.

රටක් තමන්ට සාපේක්ෂව වාසි වැඩිම භාණ්ඩය තෝරාගෙන. එය පමණක් නිෂ්පාදනය කිරීමෙන් හා අනෙක් භාණ්ඩය ආනයනය කිරීමෙන් වාසි සලසා ගත හැකි බව මෙම සංකල්පය තුලින් ප්‍රකාශ කරයි.

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

උදාහරණ - 02

ශ්‍රම ඒකකයක දිනක නිමැවුම

රට	තිරිඟු (Kg)	රෙදිපිළි (m)
ඇමරිකාව	6	3
කැනඩාව	1	2

රෙදි හා තිරිඟු සම්බන්ධයෙන් සාපේක්ෂ වාසිය හඳුනා ගන්න.

උදාහරණ - 03

තිරිඟු හා රෙදි නිෂ්පාදන පිරිවැය (ශ්‍රම ඒකක වලින්)

රට	තිරිඟු 1Kg සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රම ඒකක	රෙදි 1m නිපදවීමට අවශ්‍ය ශ්‍රම ඒකක
ඇමරිකාව	2	4
කැනඩාව	6	6

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

තිරිඟු හා රෙදි සම්බන්ධයෙන් සාපේක්ෂ වාසිය හඳුනා ගන්න.

සාපේක්ෂ පිරිවැය න්‍යාය පදනම් කරගනු ලබන උපකල්පන

1.--

එක් කර්මාන්තයක් වෙනුවෙන් යොදා ගනු ලැබූ නිෂ්පාදන සම්පත්, කාර්යක්ෂමතාවේ කිසිදු වෙනස්වීමකින් තොරව, වෙනත් කර්මාන්තයක් සඳහා යොදා ගත හැකි වීමයි.

2.--

කිසියම් කර්මාන්තයක භාවිතා කරන යෙදවුම් ප්‍රමාණය වෙනස් කරනු ලැබූ විට, එයට සමානුපාතිකව නිමැවුම වෙනස් වේ.

3.--

4.--

උදාහරණ - 04

දිනකට ශ්‍රම ඒකකයක් භාවිතයෙන් රටවල් දෙකකට, A රටට සහ B රටට, නිෂ්පාදිත දෙකකින් එනම්, අර්තාපල් සහ ගම්මිරිස් වලින් ලබාගත හැකි නිමැවුම් පහත සඳහන් වගුවෙන් දී ඇත.

රට	අර්තාපල් (කිලෝග්‍රෑම්)	ගම්මිරිස් (කිලෝග්‍රෑම්)
A රට	24	12
B රට	4	8

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

(a) අර්තාපල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේක්ෂ වාසිය කුමන රටට ද?

(b) ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේක්ෂ වාසිය කුමන රටට ද?

(a) අර්තාපල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සාපේක්ෂ වාසිය කුමන රටට ද?

(b) ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සාපේක්ෂ වාසිය කුමන රටට ද?

(2016 ජනවාරි)

උදාහරණ - 05

A සහ B යන රටවල් දෙකම තිරිඟු සහ අල නිෂ්පාදනය කරන බව සිතන්න. සම්පත් ඒකක එකක් භාවිතා කරමින් රටවල් දෙකම නිෂ්පාදනය කරනු ලබන තිරිඟු සහ අල ඒකක ප්‍රමාණයන් පහත වගුවේ. සාරාංශගත කර දක්වා ඇත.

නිෂ්පාදිතය / රට	තිරිඟු (කිලෝග්‍රෑම්)	අල (කිලෝග්‍රෑම්)
A	12	8
B	2	6

එක් එක් නිෂ්පාදිතය නිෂ්පාදනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සාපේක්ෂ වාසිය (Comparative advantage) ඇත්තේ කුමන රටකට දැයි ගණනය කිරීම් ද සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

(3) වෙළඳ අනුපාතය

අපනයන කරන ඒකකයකින් ආනයනය කරන භාණ්ඩ කොපමණ ලබා ගත හැකිද යන්නයි.

වෙළඳ අනුපාතය = ο 100

(4) ගෙවුම් ශේෂය

කිසියම් නිශ්චිත කාල පරිච්ඡේදයක් තුල රටක් අවශේෂ ලෝකයා සමඟ සිදු කරනු ලබන සියළුම ආර්ථික ගනුදෙණුවල සාරාංශය දැක්වෙන ලේඛනය ,ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයයි,.

- මෙය ද්විත්ව සටහන් මූලධර්ම අනුව සකස් කෙරේ.
- ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයක ප්‍රධාන කොටස් 02 කි.

1. --
2. --

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

ජංගම ගිණුම / වර්තන ගිණුම

වර්තන ගිණුමේ ප්‍රධාන කොටස් 04 කි.

1. වෙළඳ ගිණුම

දෘශ්‍ය අපනයන හා ආනයන මෙම ගිණුමට ඇතුලත් වේ. වෙළඳ ගිණුමේ ලැබීම් හා ගෙවීම් අතර වෙනස ,වෙළඳ ශේෂයයි,.

2. සේවා ගිණුම

විදේශ විනිමය ලැබීම් හා ගෙවීම් ජනනය කරන සියළුම සේවාවන් ආශ්‍රිත වෙළඳ ගණුදෙනු මෙම ගිණුමට අයත් වේ.

3. ප්‍රාථමික ආදායමේ ගිණුම

මෙම ගිණුමට ඇතුලත් ප්‍රධාන ගණුදෙණු වර්ග 02 කි.

1. --

සේවක වැටුප්, උපදේශන සේවා සඳහා ගෙවීම, විදේශ තානාපති කාර්යාලවල හා ජාත්‍යන්තර සංවිධානවල සේවය කරන නේවාසික කාර්යය මණ්ඩල සඳහා කරනු ලබන වැටුප් හා දීමනා ගෙවීම්

2. --

ලාභාංශ හා පොලී ප්‍රධාන ආදායම් වර්ග වේ.

4. ද්විතියික ආදායමේ ගිණුම

ජංගම ගිණුමේ අවසන් උප ගිණුම ,ද්විතියික ආදායම් ගිණුමයි,.

සංක්‍රාම යනු, එක් පාර්ශවයකට කරනු ලබන මූල්‍ය හෝ මූර්ත ප්‍රවාහයකි.

සංක්‍රාම ගිණුමට අයත් ප්‍රධාන කොටස් 02 කි.

1. සේවා නියුක්තිකයන්ගේ පෝෂණ
2. රජයේ සංක්‍රාම

ප්‍රාග්ධන හා මූල්‍ය ගිණුම

ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනයේ දෙවන කොටස මෙයින් අදහස් කරයි.

ප්‍රාග්ධන හා මූල්‍ය ගිණුම ප්‍රධාන කොටස් 02 කින් සමන්විතය.

1. --
2. --

1. ප්‍රාග්ධන ගිණුම

ප්‍රාග්ධන ගිණුමට අයත් ප්‍රධාන ගණුදෙණු වර්ග 02 කි.

1. --
2. --

2. මූල්‍ය ගිණුම

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

මෙහි සටහන් වන්නේ විදේශීය මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් ආශ්‍රිත ගණුදෙණුය.මෙම මූල්‍ය ගණුදෙණු, ආණ්ඩුවේ මූල්‍ය ගණුදෙණු හා පෞද්ගලික අංශයේ මූල්‍ය ගණුදෙණු ලෙස ප්‍රධාන කොටස් 02 කට බෙදේ.

ගෙවුම් ශේෂ ලේඛනය

1. **වෙළඳ ගිණුම**		
--------------------------------	xx	
--------------------------------	xx	
-------------------------------		xxx
2. **සේවා ගිණුම**		
--------------------------------	xx	
--------------------------------	xx	
--------------------------------		xxx
3. **ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුම**		
--------------------------------	xx	
-------------------------------	xx	
-------------------------------		xx
4. **ද්විතික ආදායම් ගිණුම**		
--------------------------------	xx	
--------------------------------	xx	
-------------------------------		xxx
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය		xxxx
ප්‍රාග්ධන ගිණුම		
--------------------------------	xx	
--------------------------------	xx	
-------------------------------		xxx
මූල්‍ය ගිණුම		xxx
සමස්ත ශේෂය		xxxx
මූල්‍ය වෙනස්වීම්		(xxxx)

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

2 ආරක්ෂණවාදී ක්‍රියාමාර්ග

නිදහස් වෙළඳපොලක් ලොව පුරා පැවතියද, ප්‍රායෝගික ලෝකයේ නිදහස් වෙළඳාමට සීමාවන් පනවමින් එරට ආණ්ඩු විසින් ආරක්ෂණවාදී ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබනු දක්නට හැකිය.

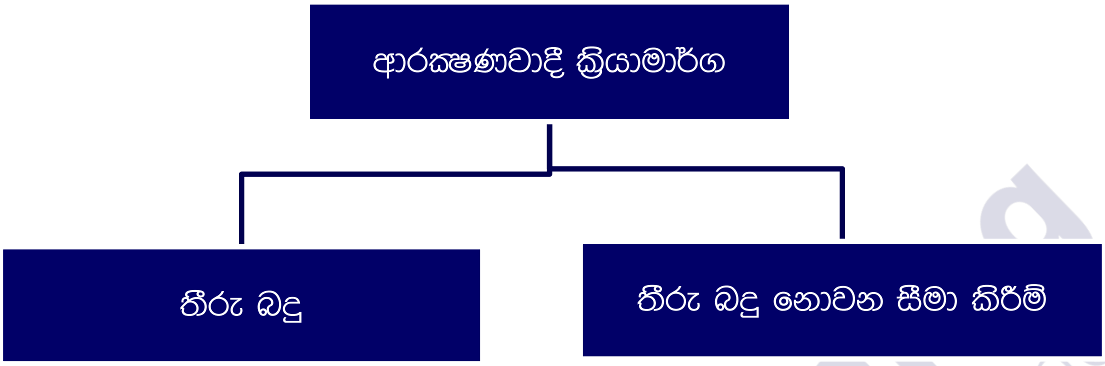

* --
* --
* --
* --
* --

ආරක්ෂණවාදී ක්‍රියාමාර්ගවල වාසි හා අවාසි ඇගයීම

වාසි / හිතකර ප්‍රතිඵල

1.--

2.--

3.--

4.--

5.--

අවාසි / අහිතකර ප්‍රතිඵල

1. --
2. --
3. --
4. --
5. --
6. --

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

3 විනිමය අනුපාතය

යනු, කිසියම් මුදල් ඒකකයක මිල, තවත් මුදල් ඒකකයකින් ප්‍රකාශ කිරීමයි. මෙය නාමික විනිමය අනුපාතය ලෙස හැඳින්වේ.

විනිමය අනුපාතය ප්‍රකාශ කෙරෙන ආකාර 02 කි.

1. සෘජු කියවීම

විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයක මිල, දේශීය මුදලින් ප්‍රකාශ කිරීමයි.

උදා: ---

2. වක්‍ර කියවීම

දේශීය ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයක්, විදේශ ව්‍යවහාර මුදිලන් කියවීමයි.

උදා: ---

විනිමය අනුපාතයේ අගය වැඩිවීම හා ක්‍ෂය වීම

විනිමය අනුපාතයේ අගය වැඩි වීම.

එනම්, දේශීය මුදල් ඒකකයක මිල, විදේශ මුදලින් ඉහළ යාමයි.

උදා: ---

විනිමය අනුපාතය ක්‍ෂය වීම.

නම්‍ය විනිමය අනුපාත ක්‍රමයක් යටතේ, දේශීය ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයේ වටිනාකම, විදේශ මුදලින් පහල වැටීමයි.

උදා: ---

තැන් හා ඉදිරි විනිමය අනුපාතයන්

විදේශ විනිමය වෙළඳපලේ විදේශ විනිමය හුවමාරු කර ගැනීමේදී අය කෙරෙන මිල ගණන් දෙකක් පවතී.

ඒවානම්,

1. තැන් විනිමය අනුපාතය
2. ඉදිරි විනිමය අනුපාතය

තැන් විනිමය අනුපාතය

වර්තමානයේ හුවමාරු වන විදේශ විනිමය ගණුදෙණු සඳහා බලපවත්වන ලබන විනිමය අනුපාතයයි.

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

ඉදිරි විනිමය අනුපාතය

අනාගතයේ කිසියම් එකඟ වූ දිනයකදී, එකඟ වූ විනිමය අනුපාතයක් යටතේ. දේශීය මුදල් වෙනුවට, විදේශ විනිමය සැපයීම හෝ මිලදී ගැනීම සඳහා ඇති කර ගනු ලැබූ එකඟතාවය මත බලපවත්වනු ලබන විනිමය අනුපාතයයි.

විනිමය අනුපාත වර්ග

1. ස්ථාවර විනිමය අනුපාතය

රටක මූල්‍ය අධිකාරීන් විසින් එක් රටක ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයක්, තවත් රටක ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයකට හුවමාරු විය යුතු අනුපාතය නොවෙනස්ව පවත්වාගෙන යාමයි.

මේ සඳහා මහ බැංකුව සතුව ප්‍රමාණවත් විදේශ සංචිත පවත්වාගෙන යාම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

2. පාවෙන විනිමය අනුපාතය

එනම් විදේශ විනිමය වෙළඳපලේ විදේශ විනිමය සඳහා පවතින ඉල්ලුම හා සැපයුම පදනම් කරගෙන තීරණය වන විනිමය අනුපාතයයි. මෙහි ප්‍රධාන ප්‍රභේද 02 කි.

1. --
2. --

4 අන්තර් ජාතික වෙළඳාමේ වාසි හා අවාසි ඇගයීම

අන්තර් ජාතික වෙළඳමේ වාසි

1. --
2. --
3. --
4. --
5. --
6. --
7. --

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

අන්තර් ජාතික වෙළඳමේ අවාසි

1. --

2. --

3. --

4. --

5. --

5 ප්‍රශ්න පොතට

රට	අර්තාපල් (Kg)	ගම්මිරිස් (Kg)
එක්සත් රාජධානිය	12	6
ජපානය	2	4

1. (a) අර්තාපල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ කුමන රටක ද?

   (b) ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ කුමන රටක ද?

   (c) අර්තාපල් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සාපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ කුමන රටක ද?

   (d) ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සාපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ කුමන රටක ද?

2. සම්පත් ඒකකයක් භාවිත කරමින් පකිස්ථානය සහ ඉන්දියාව මගින් නිෂ්පාදය කළ ලොකු එළුණු සහ සුදු එළුණු කිලෝග්‍රෑම් ප්‍රමාණ පහත වගුවේ පෙන්වා ඇත.

රට	ලොකු එළුණු (Kg)	සුදු එළුණු (Kg)
පකිස්ථානය	24	12
ඉන්දියාව	4	8

   (a) එක් එක් නිෂ්පාදිතය නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරපේක්ෂ වාසිය (absolute advantage) ඇත්තේ කුමන රටට දැයි පැහැදිලි කරන්න.

   (b) එක් එක් නිෂ්පාදිතය නිෂ්පාදනය කිරීමේ සාපේක්ෂ වාසිය (comparative advantage) ඇත්තේ කුමන රටට දැයි පැහැදිලි කරන්න.

   (c) ජාත්‍යන්තර වෙළඳමේ වාසි දෙකක් (02

© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

3. A සහ B ඒකකයක් භාවිත කරමින් පකිස්ථානය සහ ඉන්දියාව මගින් නිෂ්පාදය කළ ලොකු ළූණු සහ සුදු ළූණු කිලෝග්‍රෑම් ප්‍රමාණ පහත වගුවේ පෙන්වා ඇත.

රට / අල	තිරිඟු (Kg)	අල (Kg)
A	6	4
B	1	3

(a) එක් එක් නිෂ්පාදිතය නිෂ්පාදනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සාපේක්ෂ වාසිය (comparative advantage) ඇත්තේ කුමන රටකට දැයි ආධාරක ගණනය කිරීම් ද සහිතව, පැහැදිලි කරන්න.

(b) ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ඩොලරයට (US Doller) එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය (devaluation) වීමේ ප්‍රතිවිපාක හතරක් (04) සඳහන් කරන්න.

4. (a) සාපේක්ෂ වාසිය (compartive advantage) සහ නිරපේක්ෂ වාසිය (absolute advantage) අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

(b) ජාත්‍යන්තර වෙළඳමේ අවාසි තුනක් (03) පැහැදිලි කරන්න.

5. අන්තර්ජාතික වෙළඳාමේ වාසි හා අවාසි 03 බැගින් දක්වන්න.

6. ආරක්ෂණවාදයට පක්ෂව හා විපක්ෂව තර්ක තුන (03) බැගින් දක්වන්න.

JMC vLearning
© 2020 JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd